

GBS SCHEUT

3 MOS-logo's én 1 Groene vlag: dat leverde heel wat zichtbare groene resultaten op

GBS Scheut startte in het schooljaar 2007-2008 de initiatieven om hun eerste MOS-logo te behalen. Intussen hebben ze 3 MOS-logo's én de Groene vlag. En dat smaakt naar meer: in het schooljaar 2014-2015 gaan ze een 2^e maal voor de Groene vlag.



Om een MOS-logo te behalen, moet een school een jaar lang aan een bepaalde actie werken. Er moet een actieplan opgesteld worden en voorgesteld worden aan een jury die dan beslist of je al dan niet dat logo binnenhaalt.

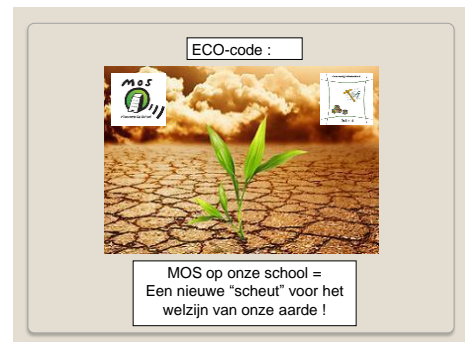
Voor MOS-logo 1 volstaat één actiepoint, bijvoorbeeld het vuil sorteren in verschillende vuilbakken. Voor elk bijkomend MOS-logo moeten er telkens meer en meer acties gedaan worden, telkens op een 'hoger' niveau. Voor het MOS-logo 3 zijn bijvoorbeeld een leerlingenraad nodig en moeten de groene afspraken in het schoolreglement opgenomen worden.

Na het derde MOS-logo kan je als school in het tweejaarlijks traject van de Groene vlag stappen. Daarvoor moet er een actieplan opgesteld worden dat in de hele school gedragen wordt. Alle klassen, leerkrachten, directie, ... moet mee willen anders lukt het niet. Deze

engagementen moeten in het schoolwerkplan staan. Ook de ouders moeten geïnformeerd en betrokken worden, tot het onderhoudspersoneel toe.

ECO-code

Een Groene vlag-school moet een eigen ECO-code ontwerpen. De leuze van GBS Scheut is een knipoo naar hun schoolnaam. Ze willen graag extra aandacht voor natuur en milieu, en willen een kleine groene start (scheut) zijn in het dorre en grijze Brussel.



WAT IS ER TE ZIEN?

GBS Scheut werkt als sinds het schooljaar 2007-2008 rond de MOS-logo's en sinds het schooljaar 2012-2013 rond de Groene Vlag. Een overzicht van de meest opvallende resultaten.

AFVAL

Ook de kleuters sorteren

Alle leerlingen sorteren: van de onthaalklas tot het 6^e leerjaar. De hele school gebruikt dezelfde pictogrammen, en die worden vanaf de jongste klas aangeleerd. De oudste leerlingen maken 's avonds de vuilbakken leeg in de klassen en brengen die naar de juiste container of het compostvat.

Als er fout gesorteerd wordt in de klassen, wijzen de oudsten de anderen daarop en tonen ze hoe het moet.

Geen frisdrank

Op initiatief van het maandelijks praatcafé met de ouders werd beslist om het frisdrankverbod uit te breiden naar alle dagen. De kinderen mogen enkel waterflesjes meebrengen en geen kartonnen (fris)drankjes. Alle klassen hebben ook herbruikbare bekers waarmee de kinderen in de dag kraantjeswater mogen drinken.

Iedereen een koeken- en brooddoos

Geen aluminiumfolie op GBS Scheut. De ouders moeten hun kinderen een brood- en koekendoos meegeven.

Maar dat blijft een dagelijks aandachtspunt voor de leerkrachten. De brooddoos en het weren van frisdrank lukken goed, de koekendoos vindt moeilijker ingang. Heel wat ouders geven een koekje mee in een plasticje, al dan niet in een koekendoos. De leerkrachten geven de papiertjes terug mee naar huis om de ouders te motiveren. Maar ouders zijn inventief: het gebeurt dat ze fruitsap doen in de drinkbus van hun kind, tot zelfs frieten en hamburgers in de brooddoos. Maar hoe langer de kinderen op school zitten, hoe beter dat het lukt om deze boodschap mee te geven.


Swap-beurs tijdens de Europese week van afvalvermindering

De ruilbeurs is een groot succes bij kinderen en ouders: iedereen mag kindermateriaal meebrengen van thuis (schoolgerief, boeken, speelgoed, ... alles behalve kledij). Daar wordt een waarde opgeplakt van 1 tot 5 jetons. Er zijn zelfs kinderen die voor 150 jetons aan materiaal binnenbrengen. De kinderen kunnen met de gekregen jetons nieuwe dingen kopen tijdens de ruilbeurs.



De leerlingenraad heeft deze actie voorgesteld aan de medeleerlingen, en dat maakte de achterliggende betekenis ook voor de kleinsten concreet. De oudste leerlingen berekenen het effect van de ruil dag: de CO₂-uitstoot die wordt uitgespaard met het ingeruild materiaal.

Recto-verso kopiëren, en papier bijhouden als kladpapier
NATUUR

Het groene hoekje op de speelplaats is van een wildernis omgetoverd in een leuke en educatieve speelplek. De school heeft grasmatten gelegd, hekken geplaatst en daaraan plantenbakken gehangen. Op het grasveld kunnen de kinderen gezellig zitten en de leerkrachten vertellen er verhaaltjes.

In de klassen wordt met lessen over planten, zaaien en insecten actief gebruikgemaakt van deze nieuwe groene ruimte.

In de zomer helpen de kinderen tijdens de middagpauzes met het onderhoud van de tuin: gras maaien, snoeiafval oprapen, onkruid wieden, ...

Druiven, rode bessen struiken, het compostvat, de regenton, ... Zo komen de kinderen die geen tuin hebben (en dat zijn er veel) in contact met de natuur. GBS Scheut vindt dat de school een taak heeft om dit mee te geven. De kinderen geven de planten water, werken in de tuin en sommige klassen hebben een diertje in de klas (vogel, vis, waterschildpad, ...).

ENERGIE

Elke klas in de lagere school heeft een energieambassadeur. Die moet er opletten dat het licht uit is als iedereen de klas verlaat, dat de deur gesloten blijft als de verwarming opstaat, dat de kranen goed dicht zijn, ...

De lagere school heeft kaartjes gemaakt om omhoog te hangen in de klassen als reminder: vergeet me niet uit te zetten (verwarming), vergeet me niet uit te klikken (licht), ...

De energiebesparingstips werden in de kijker gezet tijdens de Dikketruiendag.



VIDEO. Defilé op zijn Brussels voor Dikketruiendag, het 3de leerjaar van juf Constance.



Miss- en Mister-verkiezing: wie is dikst geklede leerling van de klas.

WATER

In het schooljaar 2013-2014 was dit het jaarthema. Op Wereldwaterdag hebben de kinderen 3 kilometer heen en 3 kilometer terug gestapt naar een parkje met een pomp. 6 kilometer stappen, omdat mensen in het zuiden die afstand dagelijks moeten doen om aan water te geraken. In het park vulden de leerlingen hun flesjes aan de pomp en speelden ze spelletjes. Daarna werd er over nagepraat: over de afstand, waterverspilling, is het water drinkbaar, ... De dag eindigde met een groot grenadine feest.

Het startmoment in september was indrukwekkend: alle kinderen waren gekleed in het blauw en deden een waterdans. De kinderen moesten spelenderwijs het jaarthema raden. Het thema water kwam heel het schooljaar in de lessen terug, met onder meer een waterlied.

De afsluiting van het jaarthema gebeurde op het schoolfeest ingekleed in water: elke klas deed een optreden, er was een waterdans, aangepaste standjes (eendjes vissen, schminken in zeemeerminnen, een grenadinebar ...).

Een video van de waterdans:

www.facebook.com/photo.php?v=560136114107617&set=vb.333933290061235&type=2&theater

SUCCEFACTOREN VOOR HET BEHALEN VAN DE MOS-LOGO'S EN GROENE VLAG



Communicatie: essentieel voor het behalen van de logo's

De MOS-boom in de hal van de school informeert en sensibiliseert de ouders over de acties. Een uit hout gemaakte boom trekt de aandacht en heeft in de takken plaats voor alle aankondigingen, nieuwsberichten, foto's, ... van de afgelopen en komende MOS-activiteiten op school. Daarnaast heeft GBS Scheut een zeer actieve Facebook-pagina en blog, met veel foto's en video's. Dat spreekt de ouders erg aan en daarmee worden ze goed bereikt.

- Alle leerkrachten zit in een werkgroep

In het schooljaar 2009-2010 werd gestart met werkgroepen waarin alle leerkrachten vertegenwoordigd zijn. Per thema worden de acties voorbereid en opgevolgd. Er is een aparte werkgroep om het jaarthema uit te werken.

- De acties laten voorstellen door de leerlingenraad

Doordat de kinderen de acties aan kinderen uitleggen, wordt er beter opgelet, begrijpen ze het beter en wordt het breder gedragen. Als je vroeger aan de kinderen zou vragen: 'Wat is Dikke-truiendag?' Zou het antwoord 'verkleeden' zijn. Nu weten ze dat het draait rond energie besparen en dat dat goed is voor het milieu.

Een ander voorbeeld is de Swap-beurs: vroeger dachten de kinderen dat het doel was om speelgoed te wisselen, nu weten ze dat het draait om afval verminderen.

De leerlingenraad werd opgestart bij het MOS-logo 3. Ondertussen werkt dit participatieve orgaan zeer goed.

De leerlingenraad denkt mee na en evalueert mee de acties. Doordat de leerlingen de acties mee in de klassen gaan uitleggen, wordt iedereen bereikt. Als de leerkrachten het zelf moeten uitleggen in hun klas, wordt dit soms al eens vergeten doordat er geen vast moment wordt voor uitgetrokken.

MEEST ZICHTBARE RESULTATEN

- De vuilbaken zijn bijna altijd leeg

De afvalvermindering is enorm door het gebruik van glazen flesjes melk, brooddozen en waterflesjes.

Omdat er al enkele jaren rond gewerkt wordt, is het echt ingeburgerd. Zelfs de kleuters uit de eerste kleuterklas gooien als ze iets gegeten hebben het afval in de juiste vuilbak.

- Gebruik bus en tram is evident voor de kinderen

Alle kinderen hebben een abonnement voor het openbaar vervoer, daar is GBS Scheut al lang op aan het werken. Vroeger hadden slechts een paar kinderen een abonnement, en moesten de leerkrachten bij uitstappen veel tickets kopen. Nu heeft iedereen zijn abonnement mee en trekken de kinderen automatisch hun fluovestjes aan om op te vallen.

- Goed draaiend praatcafé met 20 à 30 ouders

Een goede manier om de ouders mee te laten denken en een breder draagvlak te creëren voor de MOS-logo's en Groene vlag.

UITDAGINGEN**- Ouders en buurt nog meer betrekken**

In Brussel wordt er slecht gesorteerd en ligt er veel huisvuil op straat. Nu het sorteren en de afvalvermindering bij de kinderen is ingeburgerd door er jarenlang op te werken, willen ze voor hun 2^e Groene vlag buiten de schoolmuren kijken: via de kinderen de ouders sensibiliseren zodat de buurt er ook beter gaat uitzien.

De leerkrachten dromen ervan dat de kinderen hun ouders er attent op gaan maken en het milieubewustzijn ook meenemen in hun eigen opvoeding later.

- Kijken naar andere scholen, en nieuwe ideeën opdoen

Nieuwe acties zijn niet meer nodig, de uitdaging zal zijn om elk jaar een andere originele en leuke invulling te verzinnen.

Naast de acties uitbreiden naar de buurt, wil GBS Scheut ook inspiratie opdoen bij andere scholen en samenwerkingsverbanden tot stand brengen.

Daarom ook dat ze meedoen aan Bubble, het netwerk voor Brusselse scholen op de bres voor het milieu. Maar ze denken ook ruimer: misschien dat ze samen gaan werken met scholen uit Europa, of zelfs internationaal ideeën gaan uitwisselen.

- Doorstroming groene kennis naar nieuwe leerkrachten

In Brusselse scholen is er heel wat verloop van leerkrachten. Het is een aandachtspunt om te zorgen dat er qua knowhow rond de groene thema's genoeg doorstroming is.

INFO SCHOOL

- GBS Scheut – Van Sousstraat 80, 1070 Anderlecht
- Directeur: Christine Verburg
- Trekker: Lien Buggenhout
- Contact: 02/522.95.11
- Website: gbsscheut.blogspot.be
- Facebook: www.facebook.com/pages/GBS-Scheut/333933290061235